

Onderzoek voorscholen gemeente Emmen

Eindrapportage oktober 2015

Emmen, 16 oktober 2015

1 Inhoudsopgave

2	Inleiding.....	3
3	Context	4
3.1	Landelijk	4
3.2	Emmen.....	5
4	Visie en uitgangspunten	6
4.1	Visie	6
4.2	Uitgangspunten voor de voorschool	6
5	Het model Voorschool.....	7
6	Het onderzoek	8
6.1	Calculatiemodel.....	8
6.2	Deelnamepercentage	8
6.3	Huisvesting.....	8
6.4	Personeel	9
6.5	Adviezen van Ouders	9
6.6	Conclusie.....	9
7	Solidariteit en samenwerking	10
7.1	Grote school - kleine school.....	10
7.2	Solidariteit vindt basis in de samenwerking tussen de schoolbesturen en Peuterwerk	10
8	Opzet pilots.....	10
9	Verder uitrol	11
9.1	Huisvesting.....	11
9.2	Kwaliteit / VVE Academie	11
10	Samenwerking met Kinderopvang	11
10.1	Concrete samenwerking met Kinderopvang.....	12
	Bijlagen.....	13
	Bijlage 1: Getekende opdracht onderzoek ontwikkeling voorscholen	13
	Bijlage 2: Extern advies samenwerking schoolbesturen en peuterwerk	15
	Bijlage 3: Samenwerkingsovereenkomst schoolbesturen en Stichting Peuterwerk.....	20
	Bijlage 4 Percentage gewichten kinderen per Brede schoollocatie	24

2 Inleiding

Middels een handtekening in maart van dit jaar (zie bijlage 1) markeerden alle zes schoolbesturen voor primair onderwijs in de gemeente Emmen en stichting Peuterwerk het begin van een onderzoek naar de realisatie van voorscholen. In deze notitie rapporteert de stuurgroep voorscholen, het samenwerkingsverband van de Schoolbesturen Stichting Peuterwerk, de eindresultaten van dat onderzoek en de mogelijkheden voor samenwerking.

Wat begon als een ambitie is inmiddels uitgegroeid tot een realiseerbaar plan dat we in deze notitie aan de gemeente Emmen voor willen leggen. We zijn verheugd om te kunnen constateren dat onze ambitie binnen handbereik ligt. We streven naar een 100% deelname aan de voorschool van alle peuters in de gemeente Emmen, in deze eindrapportage wordt vooralsnog uitgegaan van een bereik van 60%, passend binnen de beschikbare middelen. Denkend vanuit een ontwikkelrecht voor peuters zetten we ons gezamenlijk in voor een leerrijke omgeving voor alle peuters in de gemeente Emmen. Die leerrijke omgeving willen we realiseren op alle basisscholen in de gemeente Emmen. We hebben gemerkt dat de voorschool leeft bij ouders. Ze reageren positief; ze vragen wanneer de voorschool begint en de eerste aanmeldingen druppelen al binnen. Ook andere gemeenten zijn geïnteresseerd en informeren naar onze stand van zaken.

We zijn ons ervan bewust dat we deze ambitie alleen kunnen realiseren door samen te werken. Door op bestuursniveau de samenwerking vast te leggen in een samenwerkingscontract en door daarbinnen te geven en te nemen, door met elkaar te leren van onze ervaringen, door groot helpt klein, door dik en dun. We zijn bereid dat te doen. De resultaten uit ons onderzoek zijn de eerste stap in de goede richting.

De stuurgroep begon het onderzoek met een ambitie en een quote van Einstein:

In ons onderzoek zijn we van A naar B geweest en weer terug. We begonnen onze tocht met een ambitie en zijn inmiddels van mening dat het ook praktisch een haalbare kaart is. Daar waar het kan en er bovendien van onderop de wil is tot verandering, willen we de weg zien te vinden...

J.R.R. Brongers

Voorzitter Stuurgroep voorscholen
(het samenwerkingsverband Emmense schoolbesturen voor het primair onderwijs en de stichting Peuterwerk).

3 Context

3.1 Landelijk

De rijksoverheid heeft bij monde van de staatssecretaris van Onderwijs meerdere keren aangekondigd dat hij de schoolbesturen bevoegd wil maken voor de voorschoolse educatie. De onderwijsinspectie is inmiddels al verantwoordelijk voor de inspectie van peuterspeelzalen met voorschoolse educatie.

Wet en regelgeving

De doorgaande ontwikkelijn is de essentie van de voor- en vroegschoolse educatie en kan worden doorgetrokken van voorschool naar basisschool en voortgezet onderwijs. Voorschoolse educatie is in de basis geregeld in de Wet op het primair onderwijs en nader uitgewerkt in verschillende amvb's en voor enkele kwaliteitsaspecten in de Wet op de kinderopvang (personeel, accommodatie, toezicht). De Bestuursafspraken 2012 – 2015 van het ministerie van OC&W en de G37-gemeenten, die verlengd is tot en met 2016, heeft de kwaliteitseisen beduidend aangescherpt. Onderstaand de opsomming van het wettelijke kader voor de voorschoolse educatie:

- de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) art. 166 (en verder) legt de basis voor voorschoolse educatie,
- de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT),
- Wet op de kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen,
- Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie (amvb),
- Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid (amvb).

Vereniging Nederlandse Gemeenten

De VNG heeft in 2014 een alternatief peuterplan gepresenteerd en pleit daarin om vanaf 1 januari 2016 alle peuters tussen 2,5 en 4 jaar een ontwikkelrecht van 2 dagdelen per week te geven, voor doelgroeppeuters aangevuld met 2 extra dagdelen. De kern van het basisaanbod moet volgens de VNG bestaan uit:

- Een basisaanbod van 2 dagdelen in een voorschoolse voorziening voor alle peuters van 2,5 t/m 4 jaar met een aanvulling tot 4 dagdelen voor doelgroeppeuters vve.
- Een kwalitatief hoogwaardig aanbod gericht op ontwikkelingsstimulering (educatieve en pedagogische kwaliteit)
- Lokaal maatwerk afgestemd op de wensen en behoeften van peuters en hun ouders.
- Een nauwe samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs zodat een doorlopende leerlijn van 2,5 tot en met 12 ontstaat.
- De mogelijkheid voor ouders om aanvullende uren opvang af te nemen boven het basisaanbod (dagarrangementen) met recht op kinderopvangtoeslag conform de wet Kinderopvang.

Onderwijsraad

In juli 2015 adviseerde de Onderwijsraad de Tweede Kamer mbt het voorschools stelsel. De raad signaleert als belangrijkste knelpunten de matige educatieve/pedagogische kwaliteit en de fragmentatie van het stelsel waar het gaat om financiering, toegankelijkheid en toezicht. Het huidige voorschoolse stelsel kost ca. 2,9 miljard euro, betaald door ouders, werkgevers en overheden. De

Onderwijsraad adviseert te komen tot één geïntegreerd stelsel voor de verschillende vormen van voorschoolse voorzieningen (kinderdagopvang, peuterspeelzaal en voorschoolse educatie). Het aanbod moet op vrijwillige basis beschikbaar zijn voor alle kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar voor vijf dagdelen per week. Voor de uitvoering van dit advies stelt de Onderwijsraad de volgende aanbevelingen voor:

- Verhoog het opleidingsniveau, pas beroepsprofielen aan, en vergroot binnen de opleidingen de aandacht voor kennis over het jonge kind.
- Breng het aanbod voor jonge kinderen onder regie van de basisschool.
- Breng de sturing en het toezicht onder bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Raad voor het Primair onderwijs

De Raad voor het Primair Onderwijs (PO Raad) stelt op haar site: “ Uit diverse onderzoeken blijkt dat het voorkomen en bestrijden van taalachterstand op jonge leeftijd tot veel positieve effecten kan leiden. De landelijke en lokale overheid investeren in voorschoolse educatie om alle doelgroepkinderen te bereiken. Deze investeringen zijn het meest effectief als het door loopt naar de basisscholen. Allereerst door middel van een doorlopende leerlijn naar de vroegschoolse educatie en daarna ook naar het vervolgonderwijs. In het manifest van de PO-Raad 'in tien jaar naar de top' is de ambitie neergelegd dat om elk talent de kans te geven zich te ontwikkelen, alle kinderen vanaf 2.5 jaar minstens vier dagdelen kunnen deelnemen aan een voorschools programma dat hen stimuleert om te leren en ontwikkelen. In het actieplan "basis voor presteren" worden de ambities uitgesproken dat het doelgroepbereik van VVE groter wordt en dat de opbrengsten van voor- en vroegschoolse educatie omhoog gaan.”

3.2 Emmen

Het bestuursakkoord van de gemeente Emmen 2014-2018 ondersteunt de ontwikkeling van de voorschool. Het akkoord wil ‘vroeg beginnen’ en schrijft : ‘elk kind heeft recht op kansen om zich te ontwikkelen en talenten te benutten’.

Voorts heeft de raad van de gemeente Emmen de Hoofdpijnennotitie Ontwikkeling en Onderwijs vastgesteld. In de hoofdpijnennotitie is de ambitie opgenomen dat iedere peuter een ontwikkelrecht moet krijgen. Als uitwerking hiervan denkt de gemeente aan voorscholen in combinatie met basisscholen. Voorschoolse educatie wordt nadrukkelijk als een onderwijsvoorziening gepositioneerd.

Het samenwerkingsverband, dat op initiatief van de Stichting Peuterwerk is ontstaan, wil de ambitie van de gemeente handen en voeten geven. Het anticipeert op een “kwaliteitstransformatie” van de peuterspeelzaal/het peuterwerk naar voorscholen met voorschoolse educatie gedurende minstens 10 uur per week en dat voldoet aan de kwaliteitseisen van de Bestuursafspraken. Om de doorgaande leerlijn optimaal vorm te geven worden de voorscholen gecombineerd met de basisscholen onder één dak, onder één regie, in één samenwerking. Dit aanbod is voor alle peuters.

De verwachting is dat samenwerking de ambitie waar kan maken, althans dat de voorschool voor de komende jaren voor minstens 60% van de peuters bereikbaar wordt. Het samenwerkingsverband wil ontdekken op welke wijze de voorschool inderdaad ontwikkelingskansen kan bieden op het gebied van kwaliteit, doelmatigheid, en betaalbaarheid, zodat op langere termijn alle 1500 peuters in de

gemeente Emmen gebruik kunnen maken van de voorschool. De doelstelling is om zoveel mogelijk kinderen te bereiken met een kwalitatief goed aanbod. De gemeente Emmen stimuleert het samenwerkingsverband om de mogelijkheden te onderzoeken en een pilot te starten.

Emmen behoort bij de G32 gemeenten, die, net als de G4, voorop lopen in de ontwikkeling van de voorschool.

4 Visie en uitgangspunten

4.1 Visie

Kinderen in de leeftijdsperiode van 2,5 tot 4 jaar ontwikkelen zich het beste door hen diverse uitnodigende speel- en ontwikkel situaties aan te bieden. Spelen, welbevinden (zorg) en de sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van kinderen staan daarbij voorop. Kinderen leren door te spelen en ontwikkelen zich in de volle breedte. Een recent Amerikaans onderzoek inspireert ons. In dit onderzoek werden 800 kinderen 20 jaar lang gevolgd. En wat bleek: Kinderen die als peuter hoog scoorden op sociale competenties zoals delen, luisteren en conflictoplossing, waren succesvoller op 20 jarige leeftijd dan leeftijdgenoten. Dit onderzoek onderstreept het belang van de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen. Volgens het onderzoek is de sociale houding van mensen niet een aangeboren eigenschap maar aan te leren gedrag.

Het samenwerkingsverband staat voor een doorgaande ontwikkelingslijn van 2,5 tot 12 jaar. In de voorschoolse periode staat het spelend ontwikkelen voorop, in de basisschool wordt de overstap gemaakt naar andere vormen van ontwikkelen en leren.

Het samenwerkingsverband beschouwt de voorschool anno 2020 als een voorziening die kwalitatief op een uitstekende wijze ontwikkelingskansen voor alle peuters biedt zodat zij op de basisschool en het vervolgonderwijs een optimale schoolcarrière kunnen maken. Elke basisschool heeft dan een voorschool, die wij gezamenlijk ontwikkelen en opbouwen. Hierbij houden wij rekening met allerlei ontwikkelingen zoals de landelijke en gemeentelijke beleidsvorming voor voorschoolse educatie en basisonderwijs, demografische ontwikkelingen m.b.t. het aantal peuters, effecten van krimp voor basisscholen en andere factoren. We verwachten dat de voorschool op termijn door middel van een wijziging van de Wet op het Primair Onderwijs onderdeel gaat uitmaken van de basisschool.

4.2 Uitgangspunten voor de voorschool

Het samenwerkingsverband heeft enkele uitgangspunten geformuleerd waaraan de voorschool moet voldoen:

- Voorschool en basisschool werken samen aan een duidelijke doorgaande ontwikkelingslijn
- Alle kinderen in de gemeente Emmen kunnen op termijn gratis gebruik maken van een voorschool naar keuze.
- Alle kinderen komen minimaal 10 uur per week verdeeld over 3 dagdelen naar de voorschool.

- We maken geen onderscheid meer tussen reguliere- en (VVE)doelgroep kinderen
- Elke basisschool heeft een eigen in pandige voorschool zodat de voorziening voor elke peuter bereikbaar is.

5 Het model Voorschool

Het samenwerkingsverband heeft vanuit de visie en uitgangspunten de verantwoordelijkheden binnen de Voorschool ontwikkeld. Dit mondt uit in een samenwerkingsovereenkomst tussen schoolbesturen en stichting Peuterwerk met daarin afdwingbare/bindende rechten en verplichtingen. Zie bijlage 3 voor concept.

De Emmense Schoolbesturen voor primair onderwijs en stichting Peuterwerk werken samen in de voorschool. De basisschool geeft inhoudelijk sturing aan voorschool en basisschool, in het bijzonder draagt hij/zij een verantwoordelijkheid voor de doorgaande leerlijn. Het personeel van stichting Peuterwerk blijft in dienst van Stichting Peuterwerk en heeft expertise op het gebied van de ontwikkeling van jonge kinderen. De stichting ontzorgt het basisonderwijs op het gebied van specifieke wet en regelgeving.

Op basis van rollen en verantwoordelijkheden stellen we de volgende verdeling voor:

Bestuurlijk niveau:

- Gezamenlijk het vaststellen van kaders van de voorscholen met doelen en middelen, financiën, huisvesting, etc.
- Stichting Peuterwerk is verantwoordelijk voor formeel werkgeverschap, houderschap van de vestigingen, financiële administratie, begroting en verantwoording, registraties en monitoring tbv beleids- en besluitvorming van het samenwerkingsverband etc.
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het didactisch-pedagogisch beleid, de kwaliteitsontwikkeling, de afstemming tussen voor- en basisschool, de doorgaande leerlijnen, etc.

Uitvoerend niveau

- Gezamenlijke verantwoordelijkheid: inhoud en vormgeven aan de voorschool door afstemmen van programma's, evalueren en verbeteren werkwijzen van de werkwijzen voor voorschool en onderbouw basisschool, kwaliteit, zorg etc.
- Stichting Peuterwerk is verantwoordelijk voor inrichting van de ruimte, aanschaf ontwikkelmiddelen, aanstellen en functioneren personeel, GGD en onderwijs inspecties, klantcontracten, debiteurenbeheer etc. Stichting Peuterwerk ontzorgt het basisonderwijs op het gebied van het naleven van specifieke wet- en regelgeving m.n. op het gebied van de Wet Kinderopvang en Peuterspeelzalen.
- Basisscholen zijn verantwoordelijk voor de regie op de doorgaande leerlijnen, advies aan te stellen personeel, input leveren voor functioneren voorschoolpersoneel, integreren van voorschoolpersoneel binnen de schoolorganisatie, huisvesting, schoonmaak etc.

Een extern adviseur heeft de verschillende samenwerkingsopties voor de schoolbesturen van het primair onderwijs en stichting Peuterwerk onderzocht. Zie bijlage 2. De revue passeerden: samenwerking op basis van vertrouwen, samenwerkingsovereenkomst en de geborgde

organisatievorm (coöperatie). Uit het onderzoek bleek dat een samenwerkingsovereenkomst op dit moment de meest geëigende vorm van samenwerking is. Op termijn kunnen we overgaan tot verdergaande vormen van samenwerken.

6 Het onderzoek

Het samenwerkingsverband heeft, in nauw overleg met de gemeente Emmen, een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van de voorschool in Emmen. Het is begonnen met een calculatiemodel. Om het model betrouwbaar te maken moesten de verschillende variabelen nader onderzocht worden.

Naast het cijfermatig onderzoek ook de Centrale Oudercommissie van Peuterwerk als belangrijke stakeholder, gevraagd hun mening te geven. Met een aantal kinderopvangpartijen zijn gesprekken gevoerd die als opmaat hebben gediend om te komen tot de mogelijke samenwerking met kinderopvang in de voorscholen.

6.1 Calculatiemodel

Het onderzoek is gestart met de ontwikkeling van een rekenmodel waarbij algemeen aanvaarde parameters zijn gebruikt zoals de schoolgrootte, gebruik Toeslag Kinderopvang, inkomsten uit ouderbijdrage.

Op basis hiervan calculeerde het model en een bereik van 60% van alle peuters in de gemeente Emmen bedragen de kosten van de voorschool in Emmen totaal circa € 3,8 miljoen. Dit kan worden gefinancierd uit de ouderbijdragen (€ 0,6 miljoen) en subsidie (€ 3,2 miljoen)

6.2 Deelnamepercentage

De calculatie gebaseerd op een bereik van 60% van alle peuters in de gemeente Emmen toont aan dat het vooralsnog voldoende is om de huidige deelnemende peuters een plek te kunnen bieden in de nieuwe voorscholen.

Vanuit het uitgangspunt van keuzevrijheid en een blijvende behoefte van ouders aan kinderopvang gaan we ervanuit dat in 2016 40% van de kinderen de voorschool niet zal bezoeken maar van kinderopvang/gastouderopvang of anderszins gebruik blijft maken. Met het huidige financiële kader is het nog niet mogelijk om alle kinderen in de gemeente met dit aanbod te bereiken. De ambitie blijft echter staan op het bereik van alle kinderen. Dit kan later worden uitgewerkt in een meerjarenperspectief waarbij het bereik fasegewijs kan worden opgevoerd. In de huidige calculatie wordt voor de jaren t/m 2018 gewerkt met een bereik van 60%. In het ontwikkelde calculatiemodel kan het deelnamepercentage naar behoefte worden aangepast om te zien welke financiële consequenties dat heeft op de exploitatie zodat dit doel nader kan worden uitgewerkt.

6.3 Huisvesting

Voor de huisvesting van de voorscholen heeft de stuurgroep voorscholen onderlinge afspraken gemaakt over de all-in huurprijs per jaar en gemeente Emmen heeft aan schoolbesturen subsidie beschikbaar gesteld voor aanpassing van lokalen voor ontvangst van een voorschoolse voorziening.

Alle 61 basisscholen zijn met behulp van een programma van eisen voor de voorschool onder de loep genomen. Inmiddels is duidelijk wat de aanpassingen gaan kosten. Een eerste calculatie wijst uit dat de totale aanpassingskosten van basisscholen incl brandveiligheid € 2,5 miljoen bedragen.

Gemeente Emmen heeft reeds € 800.000 aan de schoolbesturen beschikbaar gesteld. De verwachting van de (school)besturen is dat, gelet op de planning, dit voldoende is tot het voorjaar van 2016.

6.4 Personeel

Uitgangspunt is dat de overgang naar voorscholen plaats vindt met bestaand personeel. Dit gaat gepaard met wijzigingen in functie-omvang en standplaats. We gaan er tevens vanuit dat het huidige aanbod van Kinderopvang op het gebied van VVE gecontinueerd wordt mits ze voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen.

Naast de arbeidsrechtelijke kant zal ook aandacht besteed worden aan de inhoudelijke kant. Een begeleidingsprogramma voor uitvoerend personeel op het gebied van kennisontwikkeling, houding en cultuur wordt opgesteld en uitgevoerd.

Voor de basisschoolleerkrachten verandert er niets op arbeidsrechtelijk gebied. Inhoudelijk zal samenwerking tussen onderbouw en voorschool moeten worden ontwikkeld. Ib-ers worden hier nadrukkelijk bij betrokken. Voor de directeurs komt er een aandachtsgebied bij.

6.5 Adviezen van Ouders

De Centrale Oudercommissie van Peuterwerk (COC) heeft een positief advies afgegeven op de ontwikkeling van peuterspeelzalen naar voorscholen. Vanwege de nadruk op ontwikkeling staat de COC achter de keuze om aansluiting te zoeken bij het basisonderwijs. De COC staat tevens op het standpunt dat de omvorming van peuterspeelzalen naar voorscholen niet gepaard zou moeten gaan met een extra ouderbijdrage. Liever ziet de COC dat de voorscholen gratis worden net zoals het basisonderwijs. De COC wijst tegelijkertijd op het belang van spelenderwijs ontwikkelen: het schoolse 'leren' begint pas in groep 1 en de leerplicht bij 5 jaar.

Na een publicatie in het Dagblad van het Noorden over de ontwikkeling van de voorscholen in Emmen reageerden ouders spontaan. Doorgaans positief: gratis, dicht bij... Maar wel vaak met de kanttekening dat het spelen voorop moest blijven staan. Het schoolse leren mag niet de nadruk krijgen.

De meeste schoolbesturen hebben de ontwikkeling van de voorscholen al besproken in de GMR. Eind dit jaar zal de af te sluiten samenwerkingsovereenkomst als adviesaanvraag bij elke GMR worden ingediend.

6.6 Conclusie

Uit de vorige paragrafen concluderen we dat er draagvlak bij ouders en (school)besturen is om de voorschool te gaan ontwikkelen. Huisvesting, kwaliteit van personeel zijn haalbaar binnen de financiële kaders op basis van de volgende uitgangspunten:

- deelname van 60% van alle peuters in Emmen
- samenwerking met alle schoolbesturen op gebied van inhoudelijke ontwikkeling, huisvesting en personeel
- subsidie van de gemeente zoals nu ook beschikbaar is.

Aandachtspunten in de uitrol zijn:

- het borgen van de samenwerking,
- het borgen van de kwaliteit en
- het oplossen van de huisvesting,
- de verhouding met de kinderopvang.

7 Solidariteit en samenwerking

7.1 Grote school - kleine school

Alleen de solidariteit tussen de schoolbesturen maakt het mogelijk om op alle basisscholen in de gemeente een voorschool te realiseren. De kosten per kind op een grote school zijn aanmerkelijk lager dan de kosten van een kind op een kleine school. Dit kan variëren van een globale subsidiebehoefte per geplaatste peuter van € 1.800,= op een grote school met meer dan 550 leerlingen tot € 2.8.00,= op een kleine school met minder dan 90 leerlingen.

Onderlinge solidariteit is ook van belang voor het bereik van het aantal kinderen. Een eerste onderzoek waarbij geen rekening is gehouden met het solidariteitsprincipe leert dat dit 10% meer kosten oplevert. Deze 10% vertaalt zich in 65 minder peuters in de voorscholen.

7.2 Solidariteit vindt basis in de samenwerking tussen de schoolbesturen en Peuterwerk

Zoals eerder gemeld heeft een extern adviseur advies uitgebracht ten aanzien van de borging van de samenwerkingsvorm van schoolbesturen met Peuterwerk en kinderopvangorganisaties. De onderzoek adviseert een samenwerkingsovereenkomst op te stellen met de volgende uitgangspunten

- één aansturing om efficiënt te kunnen werken aan de ambitie om iedere peuter een aanbod van voorschoolse educatie in een voorschool te kunnen doen, binnen één uitvoeringskader;
- Bestuurlijke (mede-)verantwoordelijkheid van schoolbesturen i.v.m. wettelijke te borgen kwaliteitseisen, waar de besturen een rol en taak in hebben in de relatie voorschoolse educatie en vroegschoolse educatie/groep 1 en 2;
- Voorsorteren op het voornemen van de staatssecretaris OC&W om de schoolbesturen bevoegd te maken voor voorschoolse educatie/voorscholen, echter zolang dit niet is geregeld een juridische samenwerkingsconstructie te kiezen, waardoor er geen financiële en juridische verstrengeling van risico's voor het basisonderwijs en de voorschoolse educatie/voorschool plaatsvindt.

De schoolbesturen en Peuterwerk hebben overeenstemming over de inhoud van een samenwerkingsovereenkomst. Deze overeenkomst wordt nog dit jaar ter advies voorgelegd aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden van de schoolbesturen.

8 Opzet pilots

Om ervaring op te doen met onze ambitie voert de stuurgroep 5 pilots voorscholen uit. De pilot-locaties zijn:

OBS Angelslo in Emmen – Angelslo (OOE)
Gerardus Majella in Nieuw Schoonebeek (Catent)

Sint Theresiaschool in Barger Compascuum (SKOD)
De Oliebron in Schoonebeek (Viviani)
De Rank in Emmen – Centrum (VGPO de oosthoek)

De uitvoering is in volle gang. De schooldirecteuren en de teamleiders van peuterwerk hebben een gezamenlijke groep geformeerd om voorbereidingen en ervaring met elkaar te delen en ervan te leren. Onze eerste belangrijke ervaring is dat het gereedmaken van de huisvesting meer tijd heeft gekost dan verwacht.

9 Verder uitrol

Er is een planning gemaakt voor de verdere uitrol na de pilots.

9.1 Huisvesting

In december 2015 streeft de stuuroep naar 27 in pandige voorscholen of voorscholen in ontwikkeling. In het begin van 2016 werken we aan de verhuizing van peuters naar de overige 34 basisscholen. De periode van verbouwingen en verhuizingen zal ruim 2 jaar in beslag gaan nemen; volgens planning zal in het voorjaar 2018 de laatste voorscholen worden gerealiseerd.

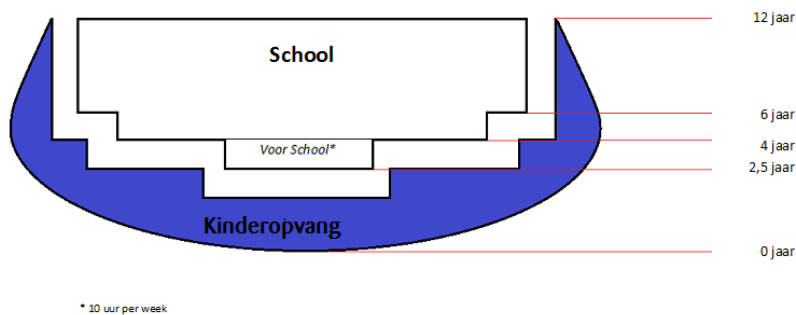
In de planning van uitrol van de voorscholen in de komende drie kalenderjaren (2016 – 2017 – 2018), wordt voorrang gegeven aan brede schoollocaties met een hoog percentage gewichtskinderen. Zie bijlage 4. De stuurgroep voorscholen beheert deze fasering en kan daar, indien nodig, van af wijken.

9.2 Kwaliteit / VVE Academie

De ombouw van peuterspeelzalen naar voorscholen wordt ondersteund vanuit de “VVE Academie”. Deze academie is een gezamenlijk scholings- en ondersteuningsinitiatief van schoolbesturen, peuterwerk en kinderopvang. Leidsters, leerkrachten, IB-ers, teamleiders en directeuren kunnen hier terecht voor kennis, advies en ondersteuning. Door gezamenlijke ontwikkeling kunnen kosten worden bespaard en voldoet de ondersteuning aan de wensen vanuit de praktijk. De kwaliteit van het voor- en vroegschoolse aanbod krijgt vanuit de VVE academie een impuls en wordt tevens geborgd. Trainers vanuit de eigen organisaties of externe trainers worden ingezet voor bijvoorbeeld Puk en Ko, BHV. Ook de inzet van de Intern Begeleiders van Peuterwerk voor andere regio's behoort tot de mogelijkheden.

10 Samenwerking met Kinderopvang

Het samenwerkingsverband is bereid om onder dezelfde condities en voorwaarden met de kinderopvangorganisaties samen te werken om de voorscholen te realiseren. Van de partners wordt verwacht dat ze de doelstellingen en uitgangspunten van het samenwerkingsverband onderschrijven. Dit houdt in dat we vanuit solidariteit geen winst genereren en uitgaande van het belang van het kind de voorscholen organiseren. Eventuele winsten komen weer ten goede aan het samenwerkingsverband en worden weer benut om meer kinderen te bereiken. De samenwerking met kinderopvang kan gestalte krijgen in onderaannemerschap of een vorm van detachering. Doelstelling, solidariteit, condities en voorwaarden worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Het doel is het plaatsen van zoveel mogelijk peuters door het laag houden van de kosten; versnippering van het aanbod mag niet leiden tot extra kosten.

10.1 Concrete samenwerking met Kinderopvang

Al tijdens het onderzoek hebben we ingezet op samenwerking met kinderopvang. Zie ook bijlage 5. We zullen dat de komende tijd verder gaan uitbreiden en uitwerken. Concreet lopen nu de volgende projecten:

- Op één van de vijf pilotlocaties in Barger Compascuum is sprake van samenwerking met kinderopvang Villa Tovertuin. Twee kinderopvangleidsters gaan de voorschoolgroep van de Sint Theresiaschool begeleiden onder leiding van de teamleider van Peuterwerk en de basisschooldirecteur van de basisschool. De leidsters worden vanuit de kinderopvang naar Peuterwerk gedetacheerd. Extra kosten zijn hierbij de BTW die over ingeleend personeel wordt geheven. Wanneer we langduriger afspraken kunnen maken, langer dan twee jaar, kan er gewerkt worden met kosten voor gemene rekening. De kinderopvang moet hiertoe bereid zijn. De BTW kosten kunnen hiermee worden vermeden.
- Op basisschool de Runde in Emmer Compascuum onderzoeken we samen met kinderopvang Uk en Puk de mogelijkheid om het lokaal te delen voor voorschool en BSO.
- Eenzelfde soort samenwerking tussen BSO en voorschool vindt plaats in de Montessori school in Emmen met kinderopvang Koekoeksnest.

Bijlagen

Bijlage 1: Getekende opdracht onderzoek ontwikkeling voorscholen

Opdracht

Onderzoek ontwikkeling voorscholen

Gemeente Emmen

"Vroeg beginnen", zegt het bestuursakkoord 2014-2018 van de gemeente Emmen en "elk kind heeft recht op kansen om zich te ontwikkelen en zijn talenten te benutten". Overleg tussen de gemeente en het onderwijsveld wijst uit dat, in navolging van het advies van de VNG en de ambities van het ministerie van OC&W, het wenselijk is iedere peuter in de leeftijd van 2,5 jaar tot 4 jaar een ontwikkelrecht te geven.

Schoolbesturen en Peuterwerk geven zichzelf een opdracht:

Op verzoek van de gemeente Emmen gaan Partijen onderzoeken of kinderen in de gemeente vroeger naar school kunnen gaan; Partijen onderzoeken of de realisatie van voorscholen in de gemeente mogelijk is.

Kernwaarden in dit onderzoek zijn:

- Alle ouders vanaf 2,5 jaar minimaal 10 uur per week naar de voorschool.
- Voorscholen worden geïntegreerd binnen het basisonderwijs qua huisvesting en aansturing.
- Partijen werken vanuit het solidariteitsprincipe samen om dit doel te bereiken.
- Het opdoen van ervaring in pilots startend in augustus 2015
- In het onderzoek worden de mogelijkheden van samenwerking met collega kinderopvang-organisaties verkend.
- In juni wordt het onderzoek afgerond en ligt een implementatieplan klaar.
- Implementatie start in januari 2016.

Partijen

Onderstaande partijen nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en willen samen de ambitie waarmaken en verbinden zich daartoe aan elkaar.

- Schoolbestuur Athena
- Schoolbestuur Calent
- Schoolbestuur OOE
- Schoolbestuur SKOD
- Schoolbestuur VGPO
- Schoolbestuur Vviani
- Stichting Peuterwerk

Emmen,
18 maart 2015

Schoolbestuur Athena, P. Veltman

i.o.

Schoolbestuur Catent, L. Boschman

Schoolbestuur Openbaar Onderwijs Gemeente Emmen,
wethouder B. Arens

Schoolbestuur SKOD, J. van Meekeren

Schoolbestuur Viviani, N. Braaksma

Schoolbestuur VGPO, B. Bos vgpo De Oosthoek

Stichting Peuterwerk, J. R.R. Brongers

Bijlage: Projectplan

Bijlage 2: Extern advies samenwerking schoolbesturen en peuterwerk

Notitie vormgeving voorscholen gemeente Emmen

1. Inleiding

Binnen de gemeente Emmen willen het basisonderwijs en het peuterspeelzaalwerk van Tinten gaan samenwerken om tot een samenhangende aanpak van voorscholen (2.5 tot 4 jaar) te komen. Binnen de gangbare modellen voor een Integraal Kindcentrum is sprake van een drietal vormen:

- Samenwerking op basis van vertrouwen
- Samenwerkingsovereenkomst
- Geborgde organisatievorm (juridische entiteit: stichting of coöperatieve vereniging)

Deze vormen worden kort uitgewerkt; op basis van een analyse is een voorstel voor de samenwerkingsvorm uitgewerkt.

De volgende organisaties hebben de ambitie om tot dit samenhangende aanbod te komen:

- Schoolbestuur Athena
- Schoolbestuur Catent
- Schoolbestuur OOE
- Schoolbestuur SKOD
- Schoolbestuur VGPO
- Schoolbestuur Viviani
- Stichting Peuterwerk Tinten

Op verzoek van de gemeente Emmen werken deze partijen een samenwerkingsmodel uit waarin kinderen in de gemeente vroeger naar school kunnen gaan. Keuze om dagopvang en peuterspeelzaalwerk op het terrein van voorscholen te harmoniseren is (o.a.) gebaseerd op de wens van het onderwijs om met één – voor de totale voorschool verantwoordelijke partij van doen te hebben.

De gemeente wil een duidelijke sturing op en borging van het ontwikkelrecht van peuters. Daarbij wordt rekening gehouden met de eisen van de landelijke regeling vroegtijdse educatie.

De schoolbesturen hebben een stuurgroep met Tinten ingericht om hier uitwerking aan te geven. Schoolbesturen hechten aan een transparant model t.a.v.:

- Gedeelde verantwoordelijkheid voor optimale inrichting voorscholen
- Risicoscheiding
- Continuïteit
- Eenvoudig te handhaven
- Inhoudelijke aansturing bij basisonderwijs

Deze notitie wordt na accordering door de stuurgroep ook besproken in het LOBO (overleg schoolbesturen, Tinten, Kinderopvang en gemeenten). De notitie wordt definitief vastgesteld door de stuurgroep.

2. Uitgangspunten samenwerking

De organisaties hanteren bij de uitwerking de volgende uitgangspunten:

- Alle peuters vanaf 2,5 jaar kunnen minimaal 10 uur per week naar de voorschool.
- Voorscholen worden geïntegreerd binnen het basisonderwijs (qua huisvesting en inhoudelijke aansturing). De medewerkers blijven in dienst van het Peuterwerk.
- De doelstelling wordt bereikt vanuit het solidariteitsprincipe
- Augustus 2015 wordt gestart met een vijftal pilots
- Binnen het samenwerkingsmodel worden de mogelijkheden van samenwerking met kinderopvang organisaties verkend.

De inrichting van het samenwerkingsmodel voor de voorschoolse opvang is gebaseerd op:

- integratie binnen het basisonderwijs
- inhoudelijke aansturing vanuit basisonderwijs
- kwaliteitseisen voorschoolse educatie
- gezonde bedrijfsvoering (niet winst gestuurd)
- binnen kaders bestuursafspraken 2012 – 2015
- professionele (interdisciplinaire) samenwerking
- keuzerecht ouders
- uitwerking naar voor alle kinderen te beginnen bij doelgroepkinderen.

Bovenstaande uitgangspunten worden in deze notitie uitgewerkt: gezien de opdrachtformulering is deze notitie gericht op de invulling van de vorm van de samenwerking. Het beoogde inhoudelijke resultaat van de samenwerking ligt bij de scholen (schoolbesturen; directies) en Tinten (stichting Peuterwerk).

Op basis van de ervaringen binnen de pilots start de implementatie in januari 2016.

De opdracht is bovenstaande uit te werken in een conceptcontract en een plan van aanpak om de doelstellingen te kunnen implementeren. Voor de uitwerking wordt een extern adviseur aangesteld. Deze adviseur valt onder de verantwoordelijkheid van een stuurgroep bestaand uit schoolbesturen en Tinten. Elke schoolbestuur levert een beslissingsbevoegde (of gemandateerde) deelnemer, bestuurder Tinten is voorzitter.

Het verzoek was om een concept-notitie te kunnen voorleggen aan de stuurgroep van begin juni; daarom was het niet mogelijk om met alle schoolbesturen te spreken. In de stuurgroep wordt vastgesteld hoe het vervolgtraject verder wordt ingevuld.

3. Kaderstelling gemeente Emmen

Voor een samenhangend aanbod van voorscholen is binnen de gemeente Emmen een budget beschikbaar van € 2.5 miljoen. De verdere inrichting van de voorscholen vindt plaats in een situatie waarin het basisonderwijs binnen de gemeente de komende vijf jaar met ongeveer 20% zal krimpen. Vanuit dat perspectief is het wenselijk tot duidelijke keuzes te komen.

De gemeente stelt als kader dat de voorscholen samenhangend worden ingericht vanwege:

- Beschikbare middelen maximaal inzetten voor ontwikkelkansen van alle kinderen (kosteneffectieve opzet)
- Goede spreiding over de gemeente: alle kinderen hebben recht op een goede startpositie als ze in groep 3 zitten
- Bewaken landelijke kwaliteitseisen

- Bewaken vast budget per groep (eenduidige financiële sturing)

Deze kaderstelling wordt periodiek besproken in een overleg tussen de verantwoordelijke wethouder en de Raad van Bestuur van Tinten.

De expertiseontwikkeling vindt plaats in samenwerking tussen de Tinten Academie en het Vakkenniscentrum. In de bestuursafpraak is uitwerking gegeven aan een uitbreiding van de inzet van HBO niveau in de voorscholen:

- Verdeling van 5.6 fte HBO over de groepen (en inzet van MBO 4)
- Inzet van coaches op HBO niveau
- Collegiale uitwisseling van expertise tussen voorschool en groepen 1 en 2

4. Uitwerking samenwerkingsmodel

Het samenwerkingsmodel kent de volgende doelstellingen:

- Samenwerking heeft een verplichtend karakter
- Financieringsgrondslag maakt verevening tussen de verschillende schoollocaties mogelijk: solidariteitsbeginsel
- Uitwerking van de inhoudelijke samenwerking vindt in pilots plaats
- Schoolbesturen hebben sturing op de inhoudelijke samenwerkingsrelatie tussen voorscholen en basisonderwijs
- Peuterwerk bewaakt de pedagogische kwaliteit (kind centraal)
- Samenwerkingsmodel biedt mogelijkheid voor arrangementen met de Kinderopvang; Peuterwerk wil kinderopvangorganisaties die nu ook actief zijn op dit terrein includeren met als doel samen zoveel mogelijk kinderen te bereiken.

Het vertrekpunt voor de inrichting van de samenwerking is:

- Op een aantal scholen is sprake van een samenwerkingsrelatie tussen kinderopvang en basisonderwijs op het gebied van peuters.
- Gemeente gaat uit van een gelijk level playing field.
- Gemeente verwacht dat Peuterwerk en kinderopvang samenwerken.
- Onderwijsbesturen willen niet met alle 34 kinderopvangorganisaties samenwerken.

4.1. Samenwerking op basis van vertrouwen

Het aanbod voorscholen, buitenschoolse opvang, en mogelijk kinderdagopvang wordt geregeld in samenspraak met stichting Peuterwerk, kinderopvang en basisscholen. Voor de buitenschoolse opvang in de kleinere dorpen is de omvang waarschijnlijk te gering voor kinderopvang om een BSO te starten; op deze locaties wordt gezocht naar mogelijkheden van gastouderopvang gekoppeld aan basisscholen.

Samenwerking op basis van vertrouwen leidt tot continuering van de huidige situatie. Tot en met 2012 was Sedna de enige uitvoeringsorganisatie voor het peuterspeelzaalwerk. In datzelfde jaar heeft de gemeente bekend gemaakt het uitvoeringsjaar 2013 aan de markt over te laten. In 2012 heeft de gemeente een aanbestedingstraject gevoerd en konden alle kinderopvangorganisaties en de welzijnsorganisatie Sedna een aanbesteding doen. Het jaar 2013 was daarmee het eerste jaar waarin sprake was van een gelijk level playing field op het gebied van peuterspeelzaalwerk. In principe kan dezelfde procedure worden herhaald voor de uitvoeringsjaren 2016 en verder.

Deze variant zal gepaard gaan met extra kosten voor coördinatie, toezicht op kwaliteit, versnippering en draagt niet bij aan de doelstellingen van de stuurgroep en de gemeente om te komen tot een samenhangend aanbod.

4.2. Samenwerkingsovereenkomst

De stichting Peuterwerk is hoofdaannemer voor de voorscholen en zet daar waar er op datum van onderzoek al sprake was van samenwerking basisonderwijs kinderopvang op peuters , kinderopvangpersoneel voor de voorscholen in. Er is in deze vorm sprake van een directe subsidierelatie tussen stichting Peuterwerk en gemeente. De benodigde subsidie: idem huidige calculatie voorscholen geen extra bijkomende kosten.

4.3. Geborgde organisatievorm

Een mogelijkheid is de activiteiten onder te brengen in een coöperatieve vereniging. De C.V. is in juridische zin een rechtspersoonlijkheid bezittende samenwerkingsvorm met als doel de belangenbehartiging van de leden. De C.V. geldt als een verlengstuk van de eigen organisatie, waar bepaalde activiteiten voor rekening en risico van de C.V. plaatsvinden. De leden van de C.V. vormen bestuurlijk de ledenraad.

De C.V. sluit overeenkomsten met haar leden. Deze overeenkomsten hebben betrekking op de uit te oefenen activiteiten. Het is mogelijk om vrijstelling te krijgen met betrekking tot de interne dienstverlening tussen de coöperatie en de leden. Het nadeel van het model is altijd de relatieve ingewikkeldheid ten opzichte van de omvang van mogelijke activiteiten. Een andere vraagstuk is de interne besluitvorming binnen de verschillende deelnemers: het afsplitsen van activiteiten (overdracht personeel) vergt een intern adviestraject. De vorming van een CV kost relatief veel tijd.

Een variant is het opzetten van een stichting waarin alle activiteiten worden ondergebracht. Hiermee verdwijnen de activiteiten uit de oorspronkelijke organisaties. Dit heeft niet alleen consequenties voor primair proces activiteiten, maar ook voor overhead kosten. Gezien het ingrijpende karakter is ook hier een complex intern besluitvormingsproces noodzakelijk.

Gezien de urgentie om in augustus met een vijftal pilots te kunnen beginnen vervalt deze optie.

4.4. Voorstel

Het samenwerkingsmodel wordt vorm gegeven op basis van een samenwerkingsovereenkomst (contract) waarvoor de volgende kaders gelden:

- Meer jarig karakter (2016 t/m 2018)
- Passend bij de wet- en regelgeving
- Eenduidig (financieel) model
- Beheersmogelijkheden voor integrale budgetsturing
- Maximale sturing op samenwerking

In de samenwerkingsovereenkomst wordt geregeld dat de bestaande samenwerking van Kinderopvang bij basisscholen op het gebied van voorscholen wordt gecontinueerd. Hierbij gelden wel de kaders van de gemeente en de stuurgroep.

De samenwerkingsovereenkomst geldt voor de periode 2017, 2017, 2018. In kwartaal 1 2018 wordt de overeenkomst bestuurlijk geëvalueerd. Daarbij wordt niet uitgesloten om de samenwerkingsovereenkomst om te zetten in een juridisch construct.

De stichting Peuterwerk levert de voorzieningen op het terrein van voorscholen op de overgebleven basisscholen. De huidige subsidierelatie wordt gecontinueerd: stichting Peuterwerk heeft een directe subsidierelatie met de gemeente. De diverse kinderopvangorganisaties hebben dat ook.

Om coördinatie kosten te besparen wordt het volledige budget ondergebracht bij stichting Peuterwerk; deze zorgt voor een adequate financiële huishouding richting de gemeente en is penvoerder van de voorscholen.. Tinten hevelt de middelen over naar de betrokken Kinderopvang die onderdeel uitmaken van de samenwerkingsovereenkomst. Tinten is verantwoordelijk voor de risico's t.a.v. uitputting van het budget. Dit impliceert onder meer dat het besluit tot sluiting of groei van groepen (op basis bezettingsgraad) bij Tinten ligt. Eventuele ruimte in het budget komt ten goede aan de voorscholen (geen commerciële marges). Het samenwerkingsverband (6 schoolbesturen en Peuterwerk) heeft de bevoegdheid om binnen het kaderstellende budget besluiten te nemen over openen/sluiten of uitbreiden van de voorscholen.

In de inleiding is aangegeven dat de schoolbesturen sturing willen geven op:

- integratie binnen het basisonderwijs (zo volledig en breed mogelijk aanbod)
- inhoudelijke aansturing vanuit basisonderwijs (pedagogisch en onderwijskundig)
- kwaliteitseisen voorschoolse educatie
- gezonde bedrijfsvoering (niet winst gestuurd)
- binnen kaders bestuursafspraken 2012 – 2015
- professionele (interdisciplinaire) samenwerking (ook met jeugdzorg en passend onderwijs)
- keuzerecht ouders
- uitwerking naar gratis voor alle kinderen te beginnen bij doelgroepkinderen

In de samenwerkingsovereenkomst wordt uitgewerkt dat de gezamenlijke schoolbesturen samen met stichting Peuterwerk een strategische alliantie vormen, waarbinnen de schoolbesturen de volgende bevoegdheden krijgen:

- periodieke informatie over bedrijfsvoering
- periodieke informatie over kwaliteit
- bindend advies t.a.v. pedagogisch beleidsplan
- bindend advies t.a.v. positionering binnen basisonderwijs

Tinten houdt bij de inzet van medewerkers rekening met de grondslag van de verschillende scholen.

In de samenwerkingsovereenkomst wordt de aansturing van de medewerkers van Peuterwerk (en de locaties waar Kinderopvang actief is) uitgewerkt. Tinten (Peuterwerk) blijft hiërarchisch verantwoordelijk voor de eigen medewerkers. De schooldirecties kennen t.a.v. deze medewerkers een functionele aansturing:

- dagelijkse aansturing
- bevorderen doorgaande leerlijn (overdracht etc)
- voeren van functioneringsgesprekken (met teamleider Peuterwerk)
- organiseren van gecombineerd overleg met groep 1 en 2

Daar waar sprake is van noodzakelijke competentie-ontwikkeling onderzoekt Tinten ook de mogelijkheid van uitruil met de Kinderopvang.

Na bespreking (stuurgroep en LOBO) en vaststelling (door de stuurgroep) wordt deze notitie uitgewerkt in een samenwerkingsovereenkomst. Deze heeft het karakter van:

- bindend voor betrokken partijen
- ruimte latend voor (inhoudelijke) ontwikkelingen
- strak financieel kader
- eenduidig besluitvormingsproces

Harry Woldendorp

Bijlage 3: Samenwerkingsovereenkomst schoolbesturen en Stichting Peuterwerk

Schoolbestuur Athena

Schoolbestuur Catent

Schoolbestuur OOE

Schoolbestuur SKOD

Schoolbestuur VGPO

Schoolbestuur Viviani

Stichting Peuterwerk Tinten

De ondergetekenden

Athena, statutair gevestigd inen ten dezen vertegenwoordigd door....., hierna te noemen
Athena

Catent, statutair gevestigd inen ten dezen vertegenwoordigd door....., hierna te noemen
Catent

OOE, statutair gevestigd inen ten dezen vertegenwoordigd door....., hierna te noemen OOE

SKOD, statutair gevestigd inen ten dezen vertegenwoordigd door....., hierna te noemen SKOD

VGPO, statutair gevestigd inen ten dezen vertegenwoordigd door....., hierna te noemen VGPO

Viviani, statutair gevestigd inen ten dezen vertegenwoordigd door....., hierna te noemen Viviani

Stichting Peuterwerk Tinten, statutair gevestigd inen ten dezen vertegenwoordigd door.....,
hierna te noemen Peuterwerk

Hierna tezamen ook aangeduid als ‘partijen’;

In aanmerking nemende dat:

A. Het ministerie van OCW heeft aangegeven dat schoolbesturen de bevoegdheid gaan krijgen
voor voorschoolse educatie;

- B. De gemeente Emmen een beleid voert waarin geanticipeerd wordt op dit beleid (integratie van peuterspeelzaalwerk in het basisonderwijs). Dit beleid is uitgewerkt in het bestuursakkoord 2014 – 2018 en is gericht om zoveel mogelijk kinderen te bereiken;
- C. Partijen hierop een gezamenlijk beleid hebben geformuleerd om het kind centraal te stellen en een duidelijke ontwikkel- en leerlijn van 2.5 tot 12 jaar te implementeren, waarbij in de leeftijdsgroep van 2.5 tot 4 jaar de nadruk ligt op ontwikkelen;
- D. Partijen gezamenlijk werken aan de integratie van het peuterspeelzaalwerk binnen het basisonderwijs: de voorschool. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat de voorschool op termijn d.m.v. een wijziging van de Wet op het Primair Onderwijs onderdeel gaat uitmaken van de basisschool;
- E. Partijen bij het openstellen voor alle kinderen uitgaan van de keuzevrijheid van ouders
- F. Partijen op basis van het solidariteitsprincipe werken om binnen alle basisscholen in de gemeente een voorschool te realiseren;
- G. Partijen het eens zijn dat de schoolbesturen bestuurlijk (mede-)verantwoordelijk zijn i.v.m. wettelijke te borgen kwaliteitseisen; de besturen hebben een rol en taak in de relatie voorschoolse educatie en vroegschoolse educatie groep 1 en 2;
- H. Partijen samenwerkingsopties met andere kinderopvangorganisaties nader zullen verkennen
- I. Partijen het beschikbare financiële kader zullen inzetten op een wijze waarbij maximaal wordt ingezet voor ontwikkelkansen van alle kinderen (kosteneffectieve opzet) en een goede spreiding over de gemeente
- J. Partijen van mening zijn dat de verdere samenwerking op basis van inhoudelijke en kwaliteit bevorderende afwegingen dient te worden vorm gegeven
- K. Partijen van mening zijn dat de contractvorm (bestuurlijk overeenkomst) in de startfase de beste mogelijkheden biedt de samenwerking vorm te geven
- L. Partijen van mening zijn dat een eenduidige bestuurlijke aansturing essentieel is om te komen tot de beoogde samenwerkingstrajecten
- M. Partijen van mening zijn dat de samenwerking op basis van zakelijke afspraken dient te worden ingevuld

Verklaren en komen overeen als volgt:

Artikel 1

Partijen sluiten een bestuurlijke overeenkomst, waarin is vastgelegd dat alle kinderen in de voorschool de beschikking krijgen over minimaal 10 uur per week verdeeld over 3 dagdelen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen reguliere- en doelgroep kinderen.

Artikel 2

Partijen ontwikkelen een rekenmodel waarbij de schoolgrootte van alle basisscholen van de gemeente Emmen input leverde voor de haalbaarheid van een voorschool voor álle 60 scholen in de gemeente. Het kader vormt de gemeentelijke subsidie.

Artikel 3

Partijen kennen een besturingsfilosofie t.a.v. de voorschool waarin de basisschooldirecteur inhoudelijk sturing geeft en de teamleider peuterwerk gedeeltelijk terug treedt. Vanuit het onderwijs wordt geïnvesteerd in de voorschool; 1 uur per week zal door de schooldirecteur gereserveerd worden voor de inhoudelijke aansturing. In pilotvorm vindt monitoring plaats t.a.v. de daadwerkelijke inzet van basisschooldirecteur. Het Peuterwerk bewaakt de pedagogische kwaliteit (kind centraal)

Artikel 4

De samenwerkingsovereenkomst wordt voor de jaren 2016, 2017 en 2018 afgesloten; op basis van een evaluatie vindt nadere invulling van de samenwerking plaats. Vanaf het startmoment deelt Peuterwerk op bestuurlijk niveau haar bevoegdheden met de schoolbesturen.

Artikel 5

Partijen ontwikkelen een gezamenlijke leeragenda; hierin wordt het huidige programma van de Peuteracademie ingebracht.

Artikel 6

Partijen kennen een formatief kader waarin de overgang van peuterspeelzalen naar voorscholen plaats vindt met bestaand peuterspeelzaalwerkpersoneel. Uitgangspunt is het vermijden van frictiekosten. Partijen gaan er vanuit dat het huidige aanbod van Kinderopvang gecontinueerd wordt (mits ze voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen).

Artikel 7

Partijen komen overeen alle 60 basisscholen met behulp van een programma van eisen voor de voorschool onder de loep te nemen. De gemeente Emmen heeft aan schoolbesturen subsidie beschikbaar gesteld voor aanpassing van lokalen voor ontvangst van een voorschoolse voorziening.

Artikel 8

Partijen komen overeen dat vanuit het principe dat sprake is van een samenhangend aanbod één partij verantwoordelijk is voor de uitvoering. Er is in deze vorm sprake van een directe subsidierelatie tussen stichting Peuterwerk en gemeente. Om coördinatie kosten te besparen wordt daarom het volledige budget ondergebracht bij stichting Peuterwerk; deze zorgt voor een adequate financiële huishouding richting de gemeente en is penvoerder van de voorscholen. Tinten hevelt de middelen over naar de betrokken Kinderopvang die onderdeel uitmaken van de samenwerkingsovereenkomst. Tinten is verantwoordelijk voor de risico's t.a.v. uitputting van het budget. Het samenwerkingsverband (6 schoolbesturen en Peuterwerk) heeft de bevoegdheid om binnen het kader stellende budget besluiten te nemen over openen/sluiten of uitbreiden van de voorscholen.

Artikel 9

Door deze bestuurlijke overeenkomst is sprake van een strategische alliantie vormen, waarbinnen de schoolbesturen de volgende bevoegdheden krijgen:

- periodieke informatie over bedrijfsvoering
- periodieke informatie over kwaliteit
- bindend advies t.a.v. pedagogisch beleidsplan
- bindend advies t.a.v. positionering binnen basisonderwijs

Artikel 10

Partijen komen overeen dat de schooldirecties t.a.v. de medewerkers van het Peuterwerk een functionele aansturing krijgen m.b.t.:

- bevorderen doorgaande leerlijn (overdracht etc)
- voeren van gesprekken t.a.v. het individuele functioneren (onder aansturing teamleider Peuterwerk)
- organiseren van gecombineerd overleg met groep 1 en 2

Artikel 11

Boetebepaling. In geval een partij enige verplichting zoals hiervoor weergegeven niet nakomt, verbeurt deze partij voor ieder overtreding een boete van EUR 5.000, te verhogen met EUR 500,-- voor elke dag dat de overtreding voortduurt.

Artikel 12

Partijen garanderen elkaar over en weer dat alle in het kader van deze overeenkomst verstrekte informatie op het moment van ondertekening van de overeenkomst juist en volledig was

Artikel 13

Deze overeenkomst is onderworpen aan het Nederlands recht

Aldus overeengekomen en in zevenvoud ondertekend:

Bijlage 4 Percentage gewichtenkinderen per Brede schoollocatie

Brede Schoollocaties 2014	gewichten%
Emmen-Centrum	4,98
Emmermeer	33,15
Angelslo	43,85
Emmerhout	21,53
Bargeres	15,94
Rietlanden	4,33
Delftlanden	1,69
Weerdinge	6,90
Barger-Oosterveld	12,88
Nieuw-Weerdinge	39,24
Roswinkel	20,51
Emmer-Compascuum	26,67
Barger-Compascuum	25,39
Nieuw-Dordrecht	17,13
Nw-Amsterdam/Veenoord/Zpol	18,44
Erica	14,79
Klazienaveen	26,85
Zwartemeer	33,85
Schoonebeek	17,59
Nieuw-Schoonebeek/Weiteveen	16,50